

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Sžf/83/2013
Identifikačné číslo spisu:	4013200090
Dátum vydania rozhodnutia:	10.01.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4013200090.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: C. W., bytom I. S. XXX, T., právne zastúpená JUDr. Jurajom Tibenským, advokátom, so sídlom Štefánikova 15, Nitra, proti žalovanému: Daňový úrad Nitra, so sídlom Damborského 5, Nitra, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9400303/5/3470276/2012 z 23. novembra 2012, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/5/2013-23 z 27. marca 2013 v spojení s dopĺňacím uznesením č. k. 26S/5/2013-25 z 6. mája 2013 v časti výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 26S/5/2013-23 z 27. marca 2013 v spojení s dopĺňacím uznesením č. k. 26S/5/2013-25 zo 6. mája 2013 v napadnutej časti z m e ň u j e tak, že žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov prvostupňového konania v sume 420,54 eur, ktorá pozostáva zo sumy 6,63 eur za zvyšok zaplateného súdneho poplatku a zo sumy 413,91 eur za náhradu trov právneho zastúpenia na účet právneho zástupcu JUDr. Juraja Tibenského vedeného v O., číslo účtu : XXXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania v sume 37,85 eura na účet právneho zástupcu JUDr. Juraja Tibenského vedeného v O., Z., číslo účtu : XXXXXXXXXXXX/XXXX, do troch dní.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením Krajský súd v Nitre (ďalej len krajský súd alebo súd prvého stupňa) podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) v spojení s § 250h ods. 2 veta pred bodkočiarkou O.s.p. zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a postupu správneho orgánu č. 9400303/5/3470276/2012 z 23. novembra 2012, nakoľko žalobkyňa prípisom doručeným krajskému súdu dňa 12. marca 2013 oznámila, že berie svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadala konanie zastaviť. Dôvodom spät'vzatia žaloby bola skutočnosť, že Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky rozhodnutím č. 1100304/1/56810/2013 z 20. februára 2013 zrušilo napadnuté rozhodnutie, na základe preskúmania rozhodnutia mimo odvolacieho konania a vec bola vrátená Daňovému úradu Nitra na ďalšie konanie. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250h ods. 2 vety za bodkočiarkou O.s.p. tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal doplniac, že vzhľadom

na úpravu obsiahnutú v citovanom ustanovení, s poukazom na ustanovenie § 246c ods. 1 O.s.p. sa všeobecná úprava ustanovenia § 146 O.s.p. neaplikuje. Doplnajúcim uznesením č. k. 26S/5/2013-25 zo dňa 6. mája 2013 krajský súd doplnil výrokovú časť uznesenia č. k. 26S/5/2013-23 z 27. marca 2013 tak, že žalobkyni vrátil súdny poplatok v sume 63,37 eur cestou Daňového úradu Nitra, po právoplatnosti doplnajúceho uznesenia.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu v časti výroku o náhrade trov konania podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie.

V dôvodoch odvolania namietala, že konajúci súd prvého stupňa v časti o náhrade trov konania vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu. Dôvodila, že žaloba bola podaná dôvodne a k jej späťvzatiu došlo z dôvodu na strane žalovaného (napadnuté rozhodnutie bolo ako nezákonné zrušené rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1100304/1/56810/2013 z 20. februára 2013 v mimo odvolacom konaní) a nakoľko jej v súvislosti s podaním žaloby vznikli trovy, požiadala o priznanie ich náhrady, ktoré boli v písomnom podaní presne vyčíslené a špecifikované. Svoje tvrdenia podporila aj rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/3/2011 z 27. januára 2011.

Z týchto dôvodov žiadala Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby napadnuté uznesenie v časti o trovách konania zmenil a priznal jej náhradu trov prvostupňového konania pozostávajúcu zo súdneho poplatku za žalobu a z náhrady trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby [prevzatie a príprava (2013) - § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. v sume 130,16 € + 7,81 € režijný paušál; písomné podanie na súd (žaloba) - § 14 ods. 1 písm. b/ v sume 130,16 € + 7,81 € režijný paušál; písomné podanie na súd (späťvzatie) - § 14 ods. 1 písm. b/ v sume 130,16 € + 7,81 € režijný paušál. Zároveň si uplatnila náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z náhrady trov právneho zastúpenia za písomné podanie na súd (odvolanie) - § 14 ods. 3 písm. b/ v sume 30,04 € + 7,81 € režijný paušál.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej najvyšší súd) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) po prejednaní veci v rozsahu napadnutom odvolaním § 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

Podľa § 250h ods. 2 O.s.p., až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trovy konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Podľa § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

V rámci rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bola riešená problematika priznania náhrady trov konania žalobcovi pri aplikácii ustanovenia § 250d ods. 3 v spojení s § 250h ods. 2 O.s.p., a to práve v rozhodnutí, na ktoré v odvolaní upriamila pozornosť žalobkyňa. Jedná sa o rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Sžf/3/2011 z 27. januára 2011, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 5/2012 pod číslom 35/2012.

Najvyšší súd v citovanom rozhodnutí konštatoval k ustanoveniu § 250h ods. 2 O.s.p. nasledovné : „Citované zákonné ustanovenie vo vete za bodkočiarkou upravuje výnimočné priznanie náhrady trov konania žalovanému pre prípad späťvzatia žaloby, a to trov, ktoré žalovaný vynaložil po tom, čo žalobca

podal žalobu. Predpoklady uvedené v tomto ustanovení nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1 OSP, ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní a v zmysle ktorého nemožno náhradu trov konania priznať nikomu inému iba úspešnému žalobcovi. Rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou bude prichádzať do úvahy najmä v prípade neodôvodnených žalôb a je výnimkou zo zásady, že v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému, nakoľko to ustanovenie § 250k ods. 1 OSP v zásade vylučuje.

Aj v správnom súdnictve však žalobca môže vziať žalobu späť z dôvodov, ktoré neznamenajú neúspech, ale sú v príčinnej súvislosti s legalizáciou postupu a rozhodovania správneho orgánu (napr. v dôsledku autoremedúry alebo ako v danej veci v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia ústredným orgánom štátnej správy v mimo odvolacom konaní).

Zo zákona nevyplýva jednoznačne, či súd v tomto prípade môže aplikovať ustanovenia upravujúce náhradu trov konania v tretej časti OSP alebo má aplikovať iba ustanovenie § 250h ods. 2 OSP, ktoré nasvedčuje tomu, že bez zreteľa na ďalšie v prípade späťvzatia žaloby, treba žalovanému vždy priznať náhradu trov konania, ktoré vynaložil.

Vychádzajúc z účelu zákonnej úpravy náhrady trov konania, systematickej súvislosti ako aj požiadavky ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky) ako aj zo zásady, že všetky štátne orgány majú ústavou určenú povinnosť uplatňovať právnu normu v súlade s ústavou, pričom zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb (pozri k tomu bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. PL. ÚS 15/98, sp. zn. III. ÚS 341/07, či sp. zn. II. ÚS 148/06), podľa názoru najvyššieho súdu treba v danom prípade aplikovať zodpovednosť za procesné zavinenie na zastavení konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporcu.

Pri posudzovaní trov konania v spojení s ustanovením § 146 ods. 2 veta prvá OSP je všeobecný súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákon ustanovuje len jeden druh prípadov zastavenia konania pre späťvzatie žaloby, ku ktorému došlo pre správanie odporcu, pričom žaloba bola podaná dôvodne, čo zakladá právo žalobcu na náhradu trov zastaveného konania.“

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu nebolo sporné, že žalobkyňa vzala žalobu, doručení krajskému súdu dňa 29. januára 2013 späť, v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia v mimo odvolacom konaní (§ 77 ods. 3 zákona č. 563/2009 Z. z. správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov). Dôvodom zrušenia rozhodnutia správcu dane (žalovaného) č. 9400303/5/3470276/2012 z 23. novembra 2012 bola skutočnosť, že toto bolo podľa názoru Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky obsiahnutého v zrušujúcom rozhodnutí č. 1100304/1/56810/2013 z 20. februára 2013 vydané v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom, keď správca dane bol v danom prípade povinný pri posudzovaní námietky premĺčania práva vybrať a vymáhať daňový nedoplatok t.j. daňový nedoplatok uvedený vo výzve správcu dane č. 94303/5/2924672/2012 z 11. októbra 2012, postupovať podľa § 69 zákona o správe daní platného a účinného v čase vzniku nedoplatku.

Späťvzatie žaloby z uvedeného dôvodu malo teda za následok zastavenie konania a v tomto dôvode spočíva i zodpovednosť za zavinenie žalovaného v zmysle § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. (v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Odvolací súd vzhľadom k uvedenému dospel k záveru, že v prejednávanej veci krajský súd pochybil, keď žalobkyni náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 250h ods. 2 O.s.p. nepriznal.

Vychádzajúc z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a

§ 220 O.s.p. rozhodnutie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov prvostupňového konania zmenil tak, že žalobkyni priznal náhradu trov konania v súlade s ustanovením § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p a § 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v celkovej výške 420,54 €, ktorá pozostáva zo sumy 6,63 eura za zvyšok zaplateného súdneho poplatku za žalobu a z náhrady trov právneho zastúpenia, za tri úkony právnej služby [prevzatie a príprava (2013) - § 14 ods. 1 písm. a/ vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v sume 130,16 € + 7,81 € režijný paušál; písomné podanie na súd (žaloba) - § 14 ods. 1 písm. b/ citovanej vyhlášky v sume 130,16 € + 7,81 € režijný paušál; písomné podanie na súd (späťvzatie) - § 14 ods. 1 písm. b) citovanej vyhlášky v sume 130,16 € + 7,81 € režijný paušál].

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a priznal v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni ich náhradu za jeden úkon právnej služby - podanie odvolania v časti náhrady trov konania v sume 30,04 € - § 14 ods. 3 písm. b/ citovanej vyhlášky + 7,81 € režijný paušál, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 37,85 €.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.